

Betaal jij te veel voor

Hoe is het gesteld met breedbandinternet in ons land? Clickx gaat na wat de trends zijn voor de komende maanden, en vraagt zich tegelijkertijd af of breedband (eindelijk) betaalbaarder gaat worden.   BART STOFFELS EN JAMIE BIESEMANS

In vergelijking met andere Europese landen betalen Belgische surfers heel wat meer om snel te surfen. Zo luidt althans de conclusie van een onderzoek dat in opdracht van de federale overheid werd uitgevoerd. Belangrijkste reden is de beperkte concurrentie op de internetmarkt. In Europa surfen de Fransen het goedkoopst van allemaal. Zij betalen gemiddeld maar vijftien euro voor een snelle 8-megabit verbinding, zij het enkel in bepaalde dichtbewoonde gebieden. Frankrijk wordt op de voet gevolgd door Nederland, waar eenzelfde lijn € 20 per maand kost. Dat zijn echter buitengewoon lage tarieven, want het Europees gemiddelde ligt op € 33. De gemiddelde prijs van een Belgische surfabbonement bedraagt vandaag net geen € 41, dus nog een stuk boven dat Europees gemiddelde. Een beperkt aantal spelers, met name Belgacom en Telenet, hebben een zeer stevige greep op de markt en zijn dus niet snel geneigd om te snoeien in de prijzen. De grote providers

rechtvaardigen dit door te stellen dat de kosten voor internetaanbieders in België hoger liggen. Ze wijzen ook op de extraatjes die surfers bij hun abonnementen krijgen. Zo biedt Belgacom gratis liedjes in de iTunes Store of kostenloze fotoafdrukken. Voor nieuwe internetaanbieders is het in ieder geval niet gemakkelijk om klanten te werven.

Moeilijk vergelijken

Als we afgaan op de maandprijs, en daarbij enkel datalimieten – hoeveel je mag up- of downloaden – en snelheden vergelijken, scoren de Belgische breedbandformules inderdaad niet bijster hoog in Europa. Toch blijft het moeilijk vergelijken: heel wat surfers kiezen vandaag immers voor combi-abonnementen waarin internet gecombineerd wordt met telefonie, gsm of digitale televisie. Zo kan je vaak een (iets) lagere maandprijs bedingen. Bovendien begint

de concurrentie duidelijk te spelen en is 'providerhoppen' gemakkelijker dan ooit. Vandaag vind je bij kleinere providers al voor minder dan € 30 per maand erg complete surfformules waarmee ze heel wat klanten aantrekken. Niet zelden gaat het om surfers die op zoek zijn naar een combinatie van hoge snelheden en zeer ruime datalimieten, en dat voor een aantrekkelijke prijs. Die combinatie is iets wat je nauwelijks terugvindt bij de grote internetproviders.

internet?

Duurder breedband?

Minister Verwilghen wil onderzoeken wat er gedaan kan worden om de breedbandmarkt toegankelijker te maken. Mogelijk zou daarbij de telecomwaakhond BIPT worden aangespoord om op te treden en prijsverlagingen door te drukken. En dat lijkt broodnodig, want sommige internetabonnementen zijn er sinds 1 januari 2007 zelfs duurder op geworden.

De oorzaak blijkt te liggen bij een nieuwe wet die de betalingsmodaliteiten regelt. Belgacom ADSL Go bijvoorbeeld kostte in 2006 precies € 39,95 per maand. In 2007 betaal je echter plots meer: € 41,75. Ook bij andere providers zien we een prijsverhoging van hun breedbandabonnementen. In het geval van Belgacom is de prijsverhoging enerzijds een gevolg van een indexering die al sinds 2004 niet meer had plaatsgevonden. Anderzijds speelt men ook in op een nieuwe wet die sinds 1 januari 2007 van kracht is. Die wet bepaalt dat er geen meerkost meer aangerekend mag worden voor een niet-domiciliëring van een breedbandabonnement. Dat was nochtans een wijdverspreide praktijk: breedbandklanten die niet automatisch wensten te betalen, moesten tot voor kort een hogere maandprijs betalen. Vaak betekende dat een extra kost van één euro per

maand. Die aanpak is in 2007 niet meer toegestaan, maar dat betekent niet dat er veel verandert. Veel providers die voorheen een meerkost aanrekenden, verhoogden gewoon de prijs van het basisabonnement met hetzelfde bedrag dat niet-gedomicileerden betaalden. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Tele2. De regel bij Tele2 wordt nu dat wie betaalt via domiciliëring een korting krijgt van één euro. Kortom, iedereen betaalt evenveel als voorheen. De nieuwe wet blijkt dus grotendeels een maat voor niets.

BETAAL JE TE VEEL VOOR INTERNET?

Providernieuws

Hieronder brengen we je op de hoogte van het reilen en zeilen in Belgisch breedbandland. Welke nieuwigheden verdienen je aandacht, en wat zijn de must-have abonnementen van iedere provider? Zo ben je weer helemaal up-to-date!

Scarlet

www.scarlet.be

Scarlet kroont zich tot koning van de overnames, want na Tiscali en SurfADSL slokte het nu ook Signpost op. Signpost, dat we kennen van hun FullADSL-abonnement, blijft wel een apart bedrijf en werd omgedoopt tot Full Telecom. Bij Scarlet zelf zijn er ook wat wijzigingen gebeurd: zo werd ADSL Premium vervangen door ADSL Unlimited, dat hogere snelheden (6 Mbit/s) en een grotere downloadlimiet biedt. Bestaande Premium-kanten zullen in de loop van 2007 overgeschakeld worden. Opvallender is dat je sinds half maart geen telefonieabonnement van Belgacom meer nodig hebt. Voor Scarlet One-kanten was dat al langer mogelijk, en nu is het de beurt aan de ADSL Unlimited- en ADSL Premium-surfers. Zo'n surf formule kost je € 39,95, een meerprijs van € 5 per maand. Verder vernamen we ook dat Scarlet bezig is de eerste testklanten aan te sluiten op ADSL2+, dat hogere snelheden aankan dan ADSL.

Yabu

www.yabuadsl.be

Nieuwkomer Yabu had al een zestal surf formules, maar hoopt in april te kunnen uitpakken met een volledig nieuwe modulaire formule. Klanten zullen voortaan zelf hun abonnement kunnen samenstellen: hoe ruim moet de datalimiet zijn, wil je nieuwsgroepen of niet, heb je nood aan e-mail, enzovoort. Surfen op maat dus... We zijn benieuwd!

EDPNet

www.edpnet.be

Waar EDPNet in 2006 nog trots aankondigde dat het als eerste ADSL2+ zou gaan uitrollen, blijft er in 2007 van die belofte niets meer overreind. Toch toont EDPNet zich een ambitieuze provider, die met een klein maar aantrekkelijk aanbod meer dan zijn mannetje staat. Het enige dat hun ADSL Max6 Dyn van de eerste plaats in de Clickx Providergids houdt, is de wat mindere score op het vlak van ondersteuning. De helpdesk schuilt na de kantooruren immers achter een betalend 0900-nummer. EDPNet is een van de weinige providers die nog zo'n duur systeem hanteert. Maar als je daar mee kan leven, biedt ADSL Max6 Dyn wel heel veel breedbandgenot voor opvallend weinig geld. Snelheidsgewijs is het bovendien veruit de snelste ADSL-verbinding die je vandaag kan vinden.

Tele2

www.tele2.be

Ook Tele2 staat niet stil en lijkt na de overname van Versatel de spurt te hebben ingezet. Net zoals Scarlet biedt Tele2 ook telefoniediensten aan, al dan niet gecombineerd met breedband. Leuk, maar voor deze providergids kijken we enkel naar de pure surf abonnementen, en dan zien we dat Tele2 het met ADSL 4 Mega best goed doet in de rangschikking. Een echte topper kunnen we dit abonnement niet noemen; daarvoor hinken de snelheidsmetingen met Speedtest nog teveel achterop ten opzichte van de concurrentie. Maar hoe dan ook is dit een provider om in de gaten te houden.

DE 10 SNELSTE KEUZES IN MAART 2007

Voor het beoordelen van de snelheid van een internetverbinding baseren we ons op vier testonderdelen. De download- en uploadsnelheid geven aan hoe snel je gegevens kan binnenhalen en versturen. Beide waarden worden uitgedrukt in kilobytes per seconde (KB/s). De pingtest, uitgedrukt in milliseconden (ms), meet de vertragingstijd tussen jouw computer en onze server. Deze waarde is

vooral van belang voor gamers. Hoe lager de pingtijd, hoe beter. Tot slot gaan we na hoe vlot webpagina's geopend kunnen worden. Hier geldt: hoe meer connecties, hoe beter. Dat alles gooien we in één algemene score op honderd punten. Wil je zelf meetesten? Surf dan als de bliksem naar www.providergids.be en registreer je.

ABONNEMENTSNAAM (DOWNLOAD/UPLOAD)	PRIJS	DOWNLOAD (KB/S)	UPLOAD (KB/S)	PING (MS)	CONNECTIE	SNELHEID (100P)
1. Belgacom VDSL Boost (17 Mbit / 400 Kbit/s) (*)	€ 62,15	1594,6	29,3	7,0	470,0	83,3
2. Telenet ExpressNet Turbo (20 Mbit / 512 Kbit/s)	€ 59,95	1156,3	69,5	13,7	461,7	70,4
3. Chello Extreme (20 Mbit / 1 Mbit) (*)	€ 59,95	861,5	126,2	23,1	268,5	65,6
4. Telenet ExpressNet (10 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 41,95	834,7	27,0	14,4	383,8	47,8
5. EDPNet ADSL Max6 Dyn (6,1 Mbit / 640 Kbit/s)	€ 29,95	440,7	71,6	12,6	377,5	41,6
6. Scarlet ADSL Unlimited (6 Mbit / 640 Kbit/s)	€ 34,95	407,2	64,3	12,5	446,4	40,0
7. Euphony EuComfort (4 Mbit / 384 Kbit/s)	€ 29,99	350,7	42,4	14,3	370,3	31,7
8. Scarlet ADSL Light (4 Mbit / 512 Kbit/s)	€ 24,90	313,3	37,6	14,7	356,8	28,9
9. Belgacom ADSL Plus (4 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 57,05	295,5	24,1	12,2	374,5	26,5
10. Belgacom ADSL Go (4 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 41,75	315,7	25,4	15,6	350,0	26,3

(*) beperkt verkrijgbaar

De algemene snelheidsscore wordt als volgt samengesteld: 65 % download, 20 % upload, 5 % ping en 10 % connectie.

Providers niet opgenomen in de rangschikkingen wegens te weinig testgegevens: Evonet, Brutélé, Belcenter, Cybernet, Dommel, La Tribu, Easynet, FastLink, FreedomNet, Online, Coditel, Clearwire, RealDSL, Yabu en United Telecom

Belgacom

www.belgacom.be

belgacom

Belgacom trekt vooral mee aan de kar van digitale televisie, en dus mag het niet verbazen dat het meeste nieuws daar te rapen valt. Zo kunnen nu ook ADSL Light-klanten inschrijven op BelgacomTV. Tijdens het tv-kijken krijgen ze (tijdelijk) een hogere ADSL-snelheid toebedeeld, die wordt opgesplitst voor tv enerzijds en surfen anderzijds. Opmerkelijk is dat Light-klanten tijdens het tv-kijken aan de 'volle' 1 Mbit/s snelheid blijven surfen. Veel interessanter is dat de reeds lang aangekondigde opnamemogelijkheden van BelgacomTV nu eindelijk werken, inclusief timeshifting. Je moet wel beschikken over een settop-box met ingebouwde harde schijf. Maar misschien wel het grootste nieuws is dat Belgacom voortaan ook breedbandformules aanbiedt zonder analoog telefoonabonnement. Je kan dan natuurlijk niet meer telefoneren, maar ook daarvoor bedacht Belgacom een oplossing: internettelefonie via een I-Talk abonnement vanaf € 6,5 per maand. Onbeperkt I-Talken kan vanaf € 17,5 per maand. Belgacom maakt nauwelijks reclame rond deze diensten, maar dat neemt niet weg dat dit een kleine revolutie is. Het meest indrukwekkende surfabonnement blijft VDSL Boost. Het is niet overal verkrijgbaar, en kost bovendien een aardige duit, maar daar staat heel wat surfplezier tegenover. Qua downloadsnelheid hoeft VDSL Boost zelfs niet onder te doen voor de kabel. Ook aan te raden bij Belgacom is ADSL Go Power, dat € 51,25 per maand kost.

Chello

www.chello.be

chello™

Het belangrijkste nieuws over Chello was dat het overgenomen werd door Telenet. Lang zal je dan ook niet meer kunnen intekenen op het bestaande surfaanbod, waaronder Chello Extreme, met een snelheid van 20 Mbit en een quasi onbeperkte downloadlimiet. Onze bronnen geven aan dat de migratie naar de Telenet-producten eind juni rond zal zijn.

Telenet

www.telenet.be

telenet

Net zoals Belgacom focust Telenet zich op digitale televisie en op de zogenaamde 'packs' die internet, telefonie en digitale televisie combineren op één factuur. Met deze packs bespaar je een handvol euro's per maand in vergelijking met wanneer je deze diensten apart zou nemen. Leuk meegenomen, dat wel, al kan dit niet verhullen dat de individuele surfformules bij de duurste van het land horen. Daar tegenover staat wel dat je de allerhoogste downloadsnelheden krijgt. Opmerkelijk nieuws is dat er eindelijk een einde is gekomen aan de absurde download/uploadverhouding. De downloadlimiet is nu eengemaakt: ExpressNet-klanten bijvoorbeeld kunnen sinds begin april 12 gigabyte aan data versassen, ongeacht of het om inkomend dan wel om uitgaand verkeer gaat. Het surfaanbod bij Telenet is er wel wat kleiner op geworden, want ExpressNet Plus is niet langer verkrijgbaar. En dat is best jammer, want deze bijna € 52 kostende surfformule scoorde best goed in onze rangschikkingen. ExpressNet Turbo blijft echter heer en meester, terwijl het populaire ExpressNet nog steeds moeite heeft om de top tien te halen.

Euphony

www.euphony.be

euphony

Net als heel wat andere providers biedt Euphony telefonie en internet aan, al dan niet als bundel. Toch blinkt Euphony wat ons betreft vooral uit met z'n EuComfort-abonnement. Dit kost net geen € 30, en biedt een bijna perfecte mix van snelheid, ondersteuning en extra functionaliteit.

DE 10 BESTE KEUZES IN MAART 2007

Een goed breedbandabonnement is meer dan enkel een hoge downloadsnelheid. Naast de algemene snelheidsscore nemen we daarom nog drie andere aspecten mee op in de weging. We gaan in de eerste plaats na wat je voor je internetgeld krijgt. Hoeveel e-mailadressen en webruimte krijg je en hoeveel data mag je elke maand downloaden? Daarnaast beoordelen we de ondersteuning. We stellen ons daarbij de vraag hoe het gesteld is met de telefonische helpdesk en of

je je abonnement online kan beheren. Tot slot koppelen we dat alles aan de prijsvoorwaarden. Naast de maandelijkse kostprijs zijn daarbij ook de addertjes onder het contractgras belangrijk, zoals verborgen kosten en opzegtermijnen. Alleen abonnementen die op al deze vlakken goed genoeg scoren, verdienen een plaatsje in deze top tien. Omdat alle scores op honderd zijn, kan je ook naar eigen inzicht wegingen toepassen en zo een gepersonaliseerde eindscore berekenen.

ABONNEMENTSNAAM (DOWNLOAD/UPLOAD)	PRIJS	SNELHEID (100P)	ONDER-STEUNING (100P)	PAKKET (100P)	PRIJS EN VOOR-WAARDEN (100P)	SCORE (100P)
1. Belgacom VDSL Boost (17 Mbit / 400 Kbit/s) (*)	€ 62,15	83,3	100,0	85,0	38,2	62,7
2. Euphony EuComfort (4 Mbit / 384 Kbit/s)	€ 29,99	31,7	57,8	81,6	65,5	61,2
3. EDPNet ADSL Max6 Dyn (6,1 Mbit / 640 Kbit/s)	€ 29,95	41,6	50,1	92,6	54,8	59,3
4. Scarlet ADSL Unlimited (6 Mbit / 640 Kbit/s)	€ 34,95	40,0	57,7	91,1	53,0	58,5
5. Academic Broadband ADSL Go (4 Mbit / 384 Kbit/s)	€ 25,00	24,6	41,1	81,3	63,8	57,2
6. Scarlet ADSL Light (4 Mbit / 512 Kbit/s)	€ 24,90	28,9	57,7	50,0	69,6	56,4
7. Tele2 ADSL 4 Mega (4 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 30,90	23,8	82,2	69,6	55,0	54,4
8. Belgacom ADSL Go (4 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 41,75	26,3	100,0	69,6	49,5	53,9
9. Telenet ExpressNet Turbo (20 Mbit / 512 Kbit/s)	€ 59,95	70,4	73,6	85,0	30,8	53,8
10. FullADSL (4 Mbit / 256 Kbit/s)	€ 28,50	24,5	41,1	81,3	56,7	53,6

(*) beperkt verkrijgbaar

De algemene score wordt als volgt samengesteld: 20 % snelheid, 10 % ondersteuning, 20 % pakket en 50 % prijs.

In samenwerking met Hogeschool West-Vlaanderen (www.howest.be) en Speedtest (www.speedtest.nl)